

Locuitorul
Strat'a trăgătorului
(Lóvész-utca), Nr. 5.
Societatea nefrancate nu se vor
decata numai de la corespun-
zătii regulare ai „Federatiunii.”
Articlii trimisi și nepublicați se
vor arde.

Pretiul de Prenumeratune:
Pre trei luni 3 fl. v. a.
Pre siese lune 5 " " "
Pre anul întregu 10 " " "

Pentru România:
Pre intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
„ 6 lune 16 " = 16 " " "
„ 3 " 8 " = 8 " " "

Pentru Insertioni:
10 cr. de linia, și 30 cr. tască a tim-
brale pentru fișe care publică în
separatu. In loculu deschis 20 cr.
de linia.
Un exemplar costa 10 cr.

FEDERATIUNEA

Diurnal politico, literario, comercial si economico.

Appare Joul-a si Dominec'a.

ANDREIU BARONU de SIAGUN'A,

Archiepiscopu și Metropolitul Besericei romane gr. orientali din Transilvania, Ungaria și Banatu; mare și celebru barbatu allu Natiuni romane, — astă-di nu se mai affla intre cei viui cu trupulu; ellu, după ce a predicat monumentulu immortalității pre pamentu, in 28 Juniu a. c. la 6 ore ser'a, a trecut la viet'ă eterna, spre a adumbră si protege d'scoala Beserică și Natiunea sa iubita, pentru a caroru salute, prosperare si inflorire si-a sacrificat intreg'a sa vietia.

Andreiu Br. de Siagun'a s'a nascutu din parinti macedo-romani, in 1 Januariu 1809 in orasulu Miscolciu din Ungaria, unde iubitii sei parinti traiau ca comercianti. Crud'a morte rapi inse pre bunulu seu tată in anii cei mai vigorosi ai etăii, si Anastasiu — că ce acestu-a e numele seu de botezu — fiindu atunci numai in anii prunciei, fiindu-se de dulcea sa mama la Pest'a, pentru ca aci, sustinendu-se la unu frate allu ei, care era unu comerciant avutu si cu buna reputatiune, să-si pota mai cu inlesnire cresce talentatula seu pruncu. Aici in Pest'a absolvii Anastasiu studeele gimnasiale cu diliginta neobosită si cu progresi eminentu, prin ce a attrassu a-supra-si attențunea episcopalui de Versietiu, Manoilovicu, care apoi i-a recommendat carier'a besericescu in locu de cea juridica, pre carea o imbracisasse dejă. Astfelii merse ellu la Versietiu, unde indata după finirea studeelor teologice fă numită professoru in seminariulu din care numai că ce essisse. Scurtu tempu după aceea intră ca monachu in monastirea Opov'a in Sirmi'a, cu care ocazie in loculnum lui de botezu Anastasiu, primi numele Andreiu. Inse proverbiu divina nu potu să lasse, ca acestu mare talentu să trema multu tempu intre cei patru paretii ai monastirei; metropolitul Stratimiroviciu, afisandu de dinsulu, lu chiamă de professoru la seminarul de Carloviciu, unde totu-odata imbracă si postulu de secretarul allu archi-diecesei. Dupa aceea ajunse archimandritu monastirici de vil'a in diecesea Neuplantei, de unde apoi după mortea fericitului episcopu Moga, in 27 Juniu 1846 fă numită vicariu administratoru allu diocesiu de Sabliu; era in 2 Dec. 1847 fă aleasă de episcopu allu acelasi diecese. In anii viitoro 1847-1850 inca a jucat rolu însemnatu, — p. de aguntele general de pr. Campulu libertății, candu a celebra serviciul divinu in beserică catedrala de Blasius d'impresuna cu fericit. episcopu gr. cat. Lemeni.

De la 1848 incoce Siagun'a a luat parte activa si pre terrenulu politico; ellu, ca capu allu besericiei gr. or. din Ardealu, a fostu totu-odata pana la 1867 si unulu d'intre capii conduceatori ai politicei nationali. Rolul politico a culminat in anii 1863-4 cu occasiunea dietei de Sabliu, si in an. 1865 la diet'a din Clusiu. A judecătă despre attitudinea si procedur'a sa politica este detorintă si chiamarea istoriei; atâtă inse potem să observămu, că pre terrenulu politico Siagun'a n'a fostu totu astă de fericitul ca si pre terrenulu besericescu si scolasticu. Faptele sale pre terrenulu besericescu sunt atâtă de maretie si straluciente, incau elle i assecera nu numai immortalitatea, si recunoscintă posteritatii, ci elle facu ca numele lui să fie sa nu inaintea fia-carui romanu. Despartirea si emanciparea besericiei romane gr. or. de sub hierarchia serbesca, restituirea autonomiei ei sub unu metropolitul independent, sunt fapte, pre cari numai prudentia, intelleptiunea si tactică lui Siagun'a le-a potutu essopera. Si cu iote că de la natura Siagun'a era unu omu autocrat, despotic, totu-si ellu proovedi beserică sa cu o constituție, cu unu statutu organicu astă de liberalu si democraticu, incau singuru acestua ar fi de ajunsu spre a-i eternisă memoria si glorifică numele.

Cuvine-se deci, ca in momentulu candu perdemu din mediuloculu nostru pre Fundatorulu unei Beserice romane autonome, pre Auctorulu atâtioru fapte maretie, — să imbracămu doliul mare si să invățămu pre toti romani, a-si imbracă animele in doliulu negru si a plange immens'a si greu reparabilă perdere ce o suferăt beserică romana gr. or. si prin ea natiunea intrega.

Să-i dicem inca cdata: Binecuvantata fia memoria lui, că ei immortalitatea i-au assecurat-o*) faptele lui ceste mari.

Invitare de prenumeratune
la Diariulu

FEDERATIUNEA

(Cursulu anului VI. Sem. II.)

Appropriandu se allu doile semestru
ulu anului cur. toti acei onorab. dd.
stitori ai diariului nostru, a caroru abo-
mentu espira cu 30 Juniu (12 Iuliu,
n.) st. v. sunt rogati cu tota stim'a
a se binevoiesca a grabi cu reinnoi-
ta prenumeratiunii, că-ce intardiatele
insinuatuni causa irregularitate in spe-
ciatiune si preadese ori face impossibile
transmiterea exempliarilor la prenume-
ranti tardis iusinuati, că-ce tipariul
fiindu scumpu si spesele, de trei anni
in cōce aproape duplicate, nu potem
spai exemplarie superflue, decătu nu
mai căte sunt nepperatul trebuintiose
pentru eventualile reclamatiuni. — To-

todata insistem, mai multu ca alta
data, a rogă pre acei onor. dd. cari
sunt in restantia cu pretiul diariului
(unii pre 2 semestre, altii pre 3 ba-
chiaru si pre 4 semestre) ba, dieu,
chiaru si cu allu marcelor postali, ca
să binevoiesca a luă in drepta consi-
deratiune situatiunea unui diariu, care
nu are neci unu ajutoriu, a fara de
banii prenumerantilor săi, — si să nu
intardise a-si refui socotele, usiorandu
prin acesta sarcin'a cea grea si plina
de sacrificie a Redactoreliu proprietariu.
In fine rogămu pre amicii de principie
ca să staruesca in acelle părți unde
indifferentismulu e mai grossu, a des-
ceptă semtiulu de cetire si applicarea
spre sprinjirea interprinderilor litera-
rie, pentru că indesertu voru luptă si
sacrifică parteculari, de nu voru fi sprin-
giniti de marele corpu allu nationii.
Condițiile de prenumeratune re-

manu ca pana aci si se vedu in fran-
tea diariului.

Numele, conditiunea, locuitorul si
post'a a se scrie legibilu. Prenumer-
area cea mai intesnicioasa si cu spese mai
pucine este prin assemnatuni postali.

Avendu a schimbă editur'a diariului
nostru, — ceea ce numai spre folosulu
cetitorilor are să fie, că-ce appararea
va fi mai regnătă — numerulu celu
mai de aporope va fi Joi-a viit.

Redactiunea.

Pest'a, 2 Iuliu 20 Juniu 1873.

Atâtă imperatricea August'a, cătu si
principale Romaniei Carolu au para-
situ Vienn'a. Cea d'antâia a luat dru-
mulu cătra barbatu-seu, cestu din ur-

*) In notiția ce luassemu in nr. treicu
despre mortea acestui mare barbatu inca să
se ceteasca „assecurat-o” in locu de „assem-
natu-o.”

ma a plecatu pre callea ce duce la
Neu-Wied, unde se affla de presinte
socia-sa. Pre tempulu candu prin-
cipale Carolu era inca la Bucuresci, se
vorbia si scria, că dinsulu mergundu
la Vienn'a, are să fie primitu ca unu
suveranu; cancelariulu imperialu Andrásy
are să lu omore cu omenia si
să-lu assecure de bunavointia sa cătra
România, precum si de sprinjulu seu
intru essoperarea independintiei per-
fecte a statului romanu. Principale Ca-
rolu a fostu la Vienn'a, dar de onoruri
ce se dau suveranilor, precum si de
alte distincțiuni de insemnetate nice
vorba n'a fostu. Ellu in tote si pre totinde-
ne a fostu numai a cinci-a rota la
caru. Ce e dreptu coconulu Andrásy
a avutu ore cari convorbiri cu prin-
cipale, dar se intellege numai spre a-lu
imbetă cu apa rece, pentru că să-si
puna carrulu in petre pentru junctiuni-
ile căllilor ferrate. Din tote aceste se
vede, că prevestirile officiale despre
primirea principelui Carolu, precum si
despre insemnetatea calatoriei lui, au

fostu nu numai essagerate, ci chiaru reutatiiose, cu scoon d'a attrage attentiunea generala a supra principelui, pentru ca sè-lu faca obiectu de risu si de insulta.

Cu tote aceste inse petrecerea principelui Carolu in Vienn'a n'a fostu tocmai de nici unu folosu. Diuariele viennese ni comunica, că ellu, adeca principale, a primitu in audience una deputatiune a comunitatii besericescii a judanilor din Vienn'a si a alliantie israelite, in fruntea carei-a se affla deputatul Curanda. „Starea israelitilor in Romani'a — dico aceste dñarie — precum si unele concluse alle camerei romane, cari ar fi forte stricatiose si pentru suditii austriaci, au data ansa la discussiune profunda, la carea principale partecipă cu multa caldura.“ Conturbatu fiindu de alte visite, principale a dimisii deputatiunea judanesca cu cuvintele: „Asiu poté vorbi inca ore intrege despre acesta causa, că ce ea este un'a d'inte celle mai importante cari mi jacu la anima. Speru inse, că la reintorcere voiu mai renané côteva dille la Vienn'a, candu apoi vomu mai poté vorbi despre acesta ponderosa causa.“

Ori si din care lature amu considera lucrul, totu la acelui rezultatu esismu, că n'a fostu nici de cátu consultu a alarmă lumea cu calatoril'a principelui Carolu la Vienn'a si a face atâtă sfara in tierra cu onorurile de suveran, ce se dicea că i se pregatesc din partea domnilor din Viena. Că ci, daca din Bucuresci nu s'ar fi trimbitat in lumea largă, că principalele Carolu are să fia primitu in Vienn'a intocmai cum a fostu primitu pucinu inainte de aceea si tiarulu toturor Russilor, atuci dieu fiasculu sufserit n'ar fi tocmai asiò batatoriu la ochi. Faptele ni-au arretat, că pana unde s'au estinsu acelle onoruri; nimenea altulu n'a acceptat cu mai multu doru pre Domnitorul Romanilor la Vinn'a, de cátu chiaru dlu Andrassy și — filii lui Israile; ellu d'antâi spre a-lu cascigă pentru junctiunile oallilor furate, era cesti din urma spre a-lu ngagia, daca se va poté, pentru eliberaarea judanilor din robia romanesca.

Foiele din Romani'a ni adducu scierea placuta, că in 26 Iuniu, n. s'a alesu consiliul de administratiune allu institutului de creditu fonciariu roman. Membrii alessi sunt: Georgiu Vernescu, Ionu Brateanu Georgiu Cantacuzinu, Ghermanu Demetru Ghica, si Ionu Ghica Mai trebuiau duoi membri spre a se completă numerulu cerutu de lege, inse voturile imparisindu se si ne mai fiindu tempu a se procede la a dou'a votare, alegerea acestor duoi s'a amenatuit pre 29 Iun. st. n.

Salutâmu cu bucuria acestu rezultatu allu alegerii. Numele barbatiloru, cari au intrunitu majoritatea pentru primulu consiliu, sunt asiò de bine cunoscute toturor Romanilor, incât n'avemu de lipsa d'a mai spune, că prin acesta nimerita alegere s'a pusu basea cea mai solida la inflorirea si prosperarea institutului de credu fonciariu romanu.

Romani'a si Italia'

„Gazzetta di Torino“ in nr. 163 din 16 I. c. publica unu articlu de fondu d'in care vi communice unele passagie. Atragu attentiunea lectorilor „Federatiunei“ asupra articulului in cestiune, si-i rogu să-i intorca privirile spre Mam'a-patria, Rom'a, să-i enarre tiranii'a, sub care gemu, să i manifeste affectiunea ce fiii abandonati, si uitati ai Daciei i conserva, si v o c e a s a n g e l u i, sum securu, va fi intiellessa.

„Telegrafulu ni transmisse“ — dice Gazzett'a — „notiti'a că la Vienn'a s'a tenu una conferinta relativa la independentia Romaniei. Initiativ'a acestei

propunerii fu luata de catra Russi'sta ea aderă si Prussi'a; se oppasse magura Austri'a, carea remassee fidela echiei sale politice in oriente. In aceste tratative nici telegrafulu, nice diariile nu mentionează pre Franci'a si re Itali'a.

Cu diece anni inainte de acesta poporale aveau incredere in noi; Gibaldi si Cavour erau amati si aseptati ca nesce liberatori. Adi influiti'a nostra e nulu, in apati'a, in care mu cadiutu, nece noi nu ne ingrigim de popora, nece elle nu se ingrigesci de noi. Déca infiinti'a nostra in fara cadiu, culp'a este a toturor partitejru.

Poporale ca si omenii, nu traseu numai din pane; onorea, gloria sunt lueruri de mare importantia pentru omu, de cea mai mare pentru unu poporu. Italia trebue se aiba o politica a sa, o politica generosa, carea se intenda in dependentia poporului si la constiutirea nationalitatilor.

Pentru ori-ce idea generosa si utile Romanilor Ital'a aru trebuu să se faca initiatoria si sustienetoria. Ital'a éra nu Russi'a aru fi trebuitu se propuna rumperea legaturelor de vassalitate ce lega Romani'a cu Turcia; Ital'a ar trebuu se sustieni si se recunoscă deplin'a unitate, independentia si suveranitate a Romanilor. Ital'a aru trebuu se ieé initiativ'a ca să se stergă capitulatiunile consulari in Romani'a, se tratedie de-a dreptulu cu ea, ca se inceteze acestu statu de lueruri anomale.

Trebue se confessam, că italianoii luerara pucinu ori nimicu pentru cea se si-conserve bunavointi'a si afectiunea Romanilor, pucinu seu nimicu luerara romanii pentru ca se-si conserve afectiunea italianilor. Romanii se cura pucinu ca se intretiensa bune relatiuni cu poporulu italiano, ca se ne puna in corintele progressului ce dinsii scura innegabilmente.

Dar acer, „Părtin. Fedatoru es a transitorie.“ Detorinti'a essentiala, esulu reciprocu allu nostru si al Romanilor este a ne cunoscere, a intânta impreuna pe calles civilisatiunii.

Acesta lacuna istorica in scurtu va fini; preste pucinu va incetá apati'a, ce ne a cuprinzu. Intr'aceea Romani si italiani se ne amamu, si se contribuimus a prepará unu venitoriu mai bunu.“

Deputatiunea Congressului scol. de Blasius si-a impletit missiunea.

Din reportele ce le-amu publicat despre activitatea congressului scolasticu de Blasius, onorab. cetitori voru fi vediutu, că intre altele congressulu acestu-a a decisu, a face una deputatiune cătra M. Sa, cu scopu d'a esoperă de la dinsulu concessiunea pentru conchiamarea si tienerea multa doritului congressu provincialu besericescu gr. cat. Representatiunea, prelucrata de commissiunea anume emissa, pre basea proiectului dlu G. Baritiu si a consilioru sei, fu primita din partea congressului scol., si pentru presentarea ei se alesesse una deputatiune constataria din mai multi barbati romani, domiciliati in Pest'a.

Ca conducatorin allu acestei deputatiuni fu destinat din capulu locului dlu baronu Ladisau de Popu presedinte de senatu la curia reg. de Pest'a; dsa inse, din motivulu că „memorandumul substernendu contine unele affidari facia cu beseric'a latina-catholica, cu cari nu este de accordu“ a declinatu acesta sarcina, si totuodata, inca cu siepte dille mai inainte de duf'a prefispa pentru substernere, a retramis representatiunea din cestiune dlu Iosifu Hossu, primu consiliariu la curtea de comptabilitate, pre care lu roga, ca să dispuna d-sa despre modalitatea substernerii.

Dlu Hossu, adducandu aceasta imprunatură la cunoscintia celoru-laiție

membri ai deputatiunii, fu invitatu din partea acestorui, ca să primeasca d-sa sarcin'a si onorea, d'a conduce deputatiunea la ministrul de culte si instructiune publica si d'a vorbi in numele ei cu occasiunea substernerii representantiunii. Dlu Hossu primi sarcin'a si Domineca in 29 Juniu membrii deputatiunei (a fara de D. Aless. Romanu, care de mai multe dille jace bolnavu) se intruniră si se presentara la ministrul Tréfort, care i primi cu multa amabilitate si distinctiune, ascultă vorberea dlu Hossu cu mare atentiu si, — dupa promisiunile facute, — o dimisie assemenea cu multa distinctiune.

Vomu vedé ce rezultatu va avea si acesta representatiune. Ne tememus ca nu cumva s'o patismu si cu dlu Tréfort cum amu patitudo cu repausatulu Eötvös, care nu numai refusă cererea ce i se adressasse din partea metropolitului totu in acestu obiectu, dar denegă chiaru si inaintarea petitiunii la M. Sa, — si totu assemenea o patit deput. confrentie de Alba Juli'a cu D. Pauler, care inca o ciuli dupa poruncela, dechiarandu verde că ministeriulu ung. face cestiunea politica d'in ceea ce romanii gr. cat. tieni si sustieni că este besericesca.

Cu occasiunea presentarii reprezentatiunii dlu Hossu rostii urmatorii vorbire:

Domnule Ministru!

In 22 Februarie ai provocatu mitropolitii, episcopii si superintendentii se arrete cu conscientiositate comunele, cari nu sunt in stare a organiză si sustieni scolele confessionale conformu dispusetiunilor art. de lege 38 din 1868, Archiepiscopulu si metropolitulu de Alb'a-Iuli'a, resp. de Blasius, D. Ionu Vancea, conoscutu aderinti'a, ce credinciosii sei clericali manifesta pentru scolele confessionale, a afflatu necessariu, inca innainte de computere reportului dorit, a asculta si parerea credinciosilor sei mireni in privint'a scolelor confessionale; spre care scopu a afflatu necessariu convocarea unui congressu scolasticu, compusu priu allegare, la care congressu totu căte 30,000 suflete au alesu duoi deputati seculari si unu besericescu. Congressul astfelu compusu s'a si tienutu in 1 Iunie a. c.

Prim'a si suprem'a agenda a congressului a fostu allegerea unei comisiuni, carea fu insarcinata cu essaminarea datelor statisticice prezintate, pentru a stabili, că cari comunitati nu sunt in stare a sustieni scolele confessionale, conformu prescriselor legii. Mai de parte, considerandu, că preponderant'a majoritate este pentru sustinerea cu ori ce pretiu a scolelor confessionale, a face propunere că cum s'art poté cascigă spesele necessarie.

Comisiunea, a carei presedinte amu avutu onore a fi io, a plinitu missiunea sa, compunendo reportul dorit, delibierandu celle de facutu si presintandu mai multe propunerii importante, ce de altumetrea metropolitulu va comunică si D. Talle. Comisiunea a facutu si aceea propunere, că a colo unde si beseric'a are avere, se contribue si ea, conformu poterilor sale, la coperirea speselor pentru scola confessionala. Vitalitatea acestei propunerii, ce a dreptu, s'a afflata de unul d'inte cei mai importanti factori si-re innaintarea causi inventamentului, ince spre desbatterea acelei-a congressulu scolasticu nu sa senită competente, fiindu că, dupa canonele besericiei nostre, numai adunarea autonoma a besericiei, (congresul) este chiamata a dispune.

Din acesta causa s'a propus a rogă prima adresa Maj. Sa se conceda greco-catolicilor, tienetori de metropolia gr. cat. de Alb'a-Iuli'a, tienerea unui congressu besericescu provincial, a cari membri libera alesi se constă din 2/3 parte seculari si 1/3 clericali. Compunendo se adresă a noi suntemu incredintati a o presintă. Innainte de ce amu face acestă concede-ni, că cu privire la congressulu provincial gr. cat. se insiru i otivele nostre cătă se poté pre scurtu.

Domnule ministru! Noi ne-amu unitu cu beseric'a rom. cat. in 1699; ince acesta unire a constat numai d'in acceptarea a 4 dogme, pre cum:

1) Amu reconoscutu, că Pap'a de la Rom'a te capulu visibile allu s, beseric'e catolice;

- 2) că spirelul suntu purcede nu nume de la tatalu, ci si de la fiul;
- 3) că există purgatoriu;
- 4) că osti'a este suficiente pentru sacramentalul comuniunii, de si noi ne folosim cu pane dospita.

Inse amu sustinutu ritulu, amu-sustinut dreptulu canonelor besericiei nostre si datine nostre besericesci, am sustinutu dreptul d'allege metropolitulu, episcopii, protopopii preutii; assemene am sustinutu si cardinalul dreptu, dupa care la allegerea demilitarilor besericesci si la manipularea averei besericescii seculare icca au se iée parte.

Inse acestu dreptu nu preste multu temp dupa unire nu s'a respectat, de ora ce în an. 1721 in loculu metropolitului amu casigatu numai episcopu, care fu subordinat a ciepiscopalui d'in Strigoiu. Dreptul de alegere a remas, inse numai preutii lu-cescu; era avea besericesca se manipul de către guvernul ad normam romano catolicorum, d'in care cauza apoi beseric'a nostra a sufferit a dese ori cele mai mari daune.

Dlu Ministru va luă in dréptă consideratiune, că dupa ce plansorile nostre se sporin d'in d'f in d', am facutu tote, că se nici cascigam drepturile nostre, pre cum si metropoli'a nostra, ce eră stersa, si se esoperă mu tienerea congresselor provinciale besericesci. Inse dupa lupta si ostenele d'o suta de anii d'abié in 1853 ni a succesu prin constructia M. Salle, imperatorul nostru apostolicu Franciscu Iosifu I, a esoperă de Pap'a una bullă, prin care arciepiscopii a metropoli'a de Alb'a-Iuli'a se restabilesc, sub ordinand-ei episcopatele de la Ghierla, Oradea-Mare si Logosiu, formandu apoi toate la o lalta una provincia besericesca romana gr. cat. independenta.

Cu tote aceste dreptulu d'a tiené congress besericesci provinciale neci pana asta-din succesa a esoperă, de si spre acestu se spuneau facutu cei mai energici passi.

Domnule Ministru! Nu voiu se insinu ponderosole motive, cari vorbesc pentru tienerea congresselor besericesci provinciale generali, de ora ce actualele arciepiscopu si metropolitul gr. cat. Ionu Vancea, a desvoltat deputatiunea reportului dorit, a asculta si parerea credinciosilor sei mireni in privint'a scolelor confessionale; spre care scopu a afflatu necesariu convocarea unui congressu scolasticu, compusu priu allegare, la care congressu totu căte 30,000 suflete au alesu duoi deputati seculari si unu besericescu. Congressul astfelu compusu s'a si tienutu in 1 Iunie a. c.

Maj. Salle, ce d'in gratia defunctului ministru fui ferice a o ceti, care cauza insinu dorere, dupa mortea b. Eötvös remassee nedeliberata. Prin urmare dura DTa, domnule ministru, nu numai ca demnă succesorul al lui Eötvös, ci si ca amicu personei si principierului sale, ai detorinti'a a esecută, ca cei cei ellu a tienutu justu si legale.

Predandu deci in manele DTale acest Memorandum, adresatu Maj. Salle, Te rogăm se binevoiesci a dispun scoterea actelor referitorie la acesta cestiune, d'in archivul ministeriului, ce este sub intelept'a conducere a DTale, si convingandu-te despre legalitatea si ecitatea cererii nostre, se binevoiesci a presintă Maj. Salle propunerea, că Maj. Se se conceda tienerea congressului provincial gr. cat.

Domnule Ministru! Noi scim, că contrarii nostri ne acusa, că noi voim se folosiu acestu congressu spre ajungerea de scopuri politice; scim că ne acusa că noi amu voi a ne rumpe de la beseric'a rom. cat. ince acesto acușari malitiose sunt calomnie, de ora ce noi Te potem assecură că noi neci d'in cause politice, nici d'in cause d'a ne rumpe de la beseric'a rom. cat. dorim acestu osobitu congressu provincial, ci d'in causa, că drepturile canonelor besericesci nostre, datinele nostre besericesci se osobesc in multe de celle ale catolicilor de ritul latinu, si aceste se potu desbatte cu rezultatul numai intr'unu congressu provincial gr. cat. osobitu. Afara d'acest'a avemu avea nostra besericesca, de care numai noi potem dispune; si, in fine, că ci voim se ajungem la una stabilire in cestiunea, că in ce mod se finu represintati la adunarea autonomica generala catolica, la care se voru desbatte causele comune, ce interessedia pre toti catolicii de sub coron'a s. Stefanu, a carei nec-

sitate si congressulu scolasticu a reconoscutu in representatiunea presintata.

La acestea ministrul Trefort a respunsu urmatoriele :

In meritulu adressei presintate nu me poti pronunca, inse convinsu fiindu, ca celle dissesse, s'au dissu d'in sinceritate, potu asserat deputatiunea, ca dispusetiunile necessare, referitorie la acestu obiectu, le voi face. Dara nu se poate nega, ca deslegarea acestei cause, de ora ce este forte importanta, va pretinde tempu mai indelungatu.

Camer'a representantilor Ungariei.

Siedint'a de la 27 Iuniu 1873.

Presedintele deschide siedint'a la 10 ore a.m. Dupa verificarea procesului verbale d'in sed. tr. presedintele presinta petiunea distr. Cetății de Petra, care doresce modificarea unui articol a legii d'in 1868; apoi petiunea censusei lui Bihor, in cau'a adducerii in patria censusei lui Franciscu Racolti'a II.

Eug. Popoviciu presinta unu proiectu de resolutiune, dupa care pentru studentii d'in lassale superioare si docentii, se se espereaza urarea calitetoriei la espusetiune.

La ordinea dillei este continuarea desbaterea speciale a supr'a bugetului ministrului de justitie. Irányi, Matolay, Csanády, Lazar vorbesc la unele pusestiuni si amintescu despre situa'ta stare a justitiei in Ungaria. Ministrul Pauler si Csmeghy, secretariul de statu, reflectedia mai adeseori, acusi mai pre scurtu, eusi mai pre lungu; mei ajessu contra deschistului Aug. Pulsky, care a cutediatu se sitace incapacitatea lui Pauler, ca ministrul de justitie.

Cu acésta siedint'a se inchiaia la 2 ore m.

Siedint'a de la 28. Iuniu, 1873.

Presedintele deschide sied. la 10 ore a.m. Dupa verificarea procesului verbale d'in sied.

Iván Tombor (croat) interpelledia pre ministrul pentru Croati'a, d'in cau'a, ca la statu ministeriu in affacerile regatului croat-slavonu-dalmatinu se folosesc si limb'a germana in locul cellei croate ca officiale.

Dupa aceea se presinta mai multe reporti alle ossebitelor comisiuni; unele proiecte de legi, era ministrul presied. Slávy presinta mai multe proiecte de legi sanctiunata, intr'acestea si celera despre confiniele militari provincialiste, si despre banc'a ung. e escomptu.

La ordinea dillei este desbatterea a supr'a spusului, ce ministrul cultelor, Tréfort date la interpellatia lui Géza Lukó.

Interpellantele nefiindu indestulitu cu reponsulu ministrului, presinta in numele seu a mai multoru amici ai sei de principie si pronunciata vituperare a debilei procesori, a ministru'lui. Tréfort reflectedia intr'unu lungu discursu si propune numirea unei comisiuni, care se se occupe de studiarea reprezentielor intre statu si biserica, si se stabezie unu modus vivendi pentru astfel de identie.

Iul. Gulner partinse proiectul lui Lukó, si dice ca ministrul s'a portat prea pucinu gerosu facia d'o astfelu de cutediare a episopului de la Rosenau. Béla Lukácsy (prestu m. cat.) dupa pucina lamentare, partinse propunerea ministrului. Deput. Ugron, Csiky, Imasy partinse proiect. lui Lukó;

Appony, Hoffmann propunerea ministrului. Deacu inca a tenu unu lungu discursu, laudatu de tote diuariile unguresci.

Discursulu seu se considera de cinosura intre cestiunea regularii relatiunilor intre statu si biserica, ce are se urmedie cu tem-

Cu acésta siedint'a se inchiaia la 2 ore d. m.

Siedint'a de la 30 Ianu 1873.

Presedintele deschide siedint'a la 10 ore a.m. Dupa verificarea procesului verbale d'in sied. tr. se presinta mai multe petiuni si facu unele interpellatii.

La ordinea dillei este continuarea discusiunii intrerupta in siedint'a de la 28 I. c. Huszár primesce propunerea ministrului, zugundu inse, ca comisiunea alegunda se

lucre conformu si pre basea principiilor liberale, ce Fr. Deacu a desvoltat in discursu seu. Iul. Schwarz partinse propunerea ministrului, inse fara adausulu lui Huszár. Assemene se pronuncia si Ern. Simony. C. Ghyczy pollemisidia contra lui Simony si primesce propunerea lui Trefort cu adausulu lui Huszár. D. Iráyi, Csanády vorbesc contra.

Lükó recomenda d'in nou camerei spre primire proiectul seu. La votisare majoritatea preponderanta primesce intre applause agomotose propunerea ministrului cu adausulu lui Huszár.

Urmedia continuarea desbatterii speciale a supr'a bugetului ministrului de justitie.

Cu acésta siedint'a se inchiaia la 2 ore. d. m.

Apathia si urmarile ei.

Sunt asiā numitele puncte comune, de cari nu te poti desparsi. Voiesci s'o cotesci la drépt'a, voiesci s'o intorci la stâng'a, si cu tote acestea nu le poti evita!

Sunt cestiuni, pe cari voiesci se le ocolesti, se le mai parasesci pentru unu tempu si cu tote acestea fara voia revini asupra-li.

Sunt plage, de cari suffere o natiune, pe cari ai vof se le cruti pentru cătu'va tempu si se nu le mai esciti si totu'si nu poti a nu reveni asupra-li.

In cadrulu acestui diariu nu o data amu isbitu in flagelulu nepasarii, ce bântue societatea romanésca, si cu tote acestea inca nu potem fi dispensati d'a mai reveni asupra-i. Nu o data amu binevintu lussulu si coruptiunea, si cu tote acestea nu potem se stamum impasibili, de ore ce ni-amu facutu o data dătoria.

Trebue se lovim, pana ce reulu va disparé, trebue se strigam - pana ce viati'a se va activa, trebue se implinim detori'a pana in capetu, ca si una bunu medie, ce nu si parasesce patientulu, pana ce nu lu vede cu totul restabilitu.

Indifferentia?... Corruptiunea si lussulu?

Dara cu durere trebue s'o repetim, ca aceste flagale omora cri-ce idei inalte si pecece pe omu atat de tare de materie si de viati'a brute, in catu dintr'au poporu de cetateni face unu poporu de enervati si nesimtitori, ce nu merita o sorte mai buna de cătu a sclavului? Ce dicemu? Dăr' ore nu sunt deja sclavii acestoru relle, cari li consuma viatia seu i abrutisera?

In Romani'a libera sunt cinci milione de Romani. Intrebatu i cate foie literarie sustieni, cate sciifice, cate politice, cate economice, cate tecnice, cate associativi seriose numero etc. etc.

Si mai intrebatu i catu consuma, cate mode de intrebuintidie catu lussu facu se vina din stranate? Cate cheltuele frivole facu, cate fapte meschine? Bilantiul e durerosu si nu debil'a nostra penna laru poté face... Vom insiră dara numai cateva fapte si va fi indesbulitoriu, spre a proba starea pucinu magulitoria, in care se tavalesce societatea romanésca!

In tota tierr'a Romanilor abié apparu la 30 de foie cu literarie, scientifice, politice, de tote si acestea inca nu aparu regulat. Cerculu cestitorilor nu e mai mare de 5-6 mii, si din acestia abia 4 mii sustieni intr'unu modu destulu de slabu ori-ce publicatione.

In tota té'a inse sunt atatia tineri si batrani, mari si mici, cari intr'o singura ora cheltuesc pentru placeri vans, pentru frivoilitati, summe insemnate. Pentru petreceri pucinu decente adessea-ori scote si ultimulu obolu si lu-sacrifica pe altariulu desfrâna'rei.

Atat'a nepasare intalnesci in societate pentru ori-ce intreprindere marézia in catu adesea e condamnata mortii ori-ce propunere sau intreprindere frumosa.

Atat'a cupiditate, atat'a sete de intreprinderi meschine, atatea intrig, atatea invidie, in catu aceste negre ornamante alle unei generatiuni consuma activitatea uor'a si amarasece pe altii.

Atat'a intiferentia si apatia pentru o politica de principii, totu atatea inclinari catra basetie si lingusiri.

Atat'a frugalitate in fapte mari, daca ni poate trece acesta espressiune, totu atatea lussu de preocupari nedenne.

Atat'a simplitate a mintii, atatea mode si fane de vestimente.

Ati'a creeri seci si totu pe atatea escese a difranari.

Nepasarea pentru totu ce e mare si frumu'su, aviditate pentru placi mici si mari, ilite si meschine, ruinatorie si abrutisatorie. Fantome, fantome, lipsite de creeri!

Fantome, fantome' prad'a frivolitatilor! In midiculu nepasarii si allu turpititudinii, famili'a jace ingenuchiata de unu torrentumiseru, care o sapă la base si o avilesce.

Mai multe divertiri, de cătu nove contracte casatorie!... Mai multe familii relle de cău bune!...

Veninulu coruptiunii si allu lussului, infisru in viati'a familiei, face pe societate se se reimta teribilu de acestu flagelu, ca ci famili'i este bas'a societății si candu famili'a e distractia seu corupta, societatea e morta, barbarscă in ajunulu peirii!

Barbatii trebuie se-si espiese peccatele, ca ni se ingrijescu de edcatiunea femeii, femei sunt culpabile in facia conșientii loru si natu'ni, ca-ci nu se gandesc la altu de cătu la frivolitati! Sunt forte rare mamele de familie, aut raritati acelle femei divine, cari se devotă formării novei generatiuni, casei loru!...

Iu este aci loculu a spune, ca lussulu si distractiunile ilicite, smulg pe socia de langa sciu'l seu!

Fatrundeti, amabili lectori, in tote clasele societăti si veti intalni miserie!

Daca aru si frequentate adunările seriose, literare, politice etc., cătu sunt batute trotoarele cetății de numerosii sei cavaleri, fără altu scupule pentru cheltuirea temporului, de cătu o strimta passiune, amu fi departe... De aici corruptiunea pléca si petrunde pana in familie, de aci lussulu pléca si slecesc ori ce mădico, numai pentru a lu-realizá.

Candu i chiami la o intreprindere frumosu, se observi: candu li vorbesci paru a fi nauci si trebue se le strigi tare la urechie pentru a se descepta din visurile loru si a te audă.

Preocupati de strimtu'l loru modu de a tineri ti-opunu placerile loru vane, beati scepticismul loru,

Daca intreprindi o lupta de principii,

multe te aproba, dara pucini te urmăda si mai pucini te sustieni!

Nepasarea si corruptiunea, écca totulu!

Nu voim se trecemu de Catoni inessorabili, amu dis'o si o repetam. Iuse bilantiul este prea durerosu. Proportiunile reului sunt ingrozitorie.

Amu voi se fimu incellati dara debil'a nos tra voce nu poti incadră de cătu intr'unu modu palidu realitatea in tota hidost'a ei go-lacione!

Daca amu negá sorgintele de unde emana reulu, nu potem inse negá si proportiunile reului, si da ca nu intalnesci de catu fi ai păntecelui, nepasatori si lussosi, corupti si sceptici, e unu motivu poternicu, de a esclama.

O tempora, a mores! „Viitorul.”

Vorbirea de aperare

a judeului de tribunalu regescu din Dev'a Ioanu Balomiru, in cau'a sa disciplinarie, inaintea tribunalului disciplinaru allu tablei regesci din Tergu'u-Muresului, rostita in 26. Aprilie 1873. cu occasiunea pertractarei finale disciplinare.

Prea inclitu tribunalu disciplinariu!

Conclusulu de accusa disciplinaria a prea inclitului tribunalu disciplinariu de dato 15. Martiu 1873. nr. 64 in contra mea, cuprinde in sine duoe feluri de invinsuri si adeca:

I. Lucrare pucina in restimpu de 7 $\frac{1}{2}$, lune adeca de la inceputul activitatii mele — 8 Februarie — pana la 20 Septembre 1872.

II. Incungurarea d'a me folosi de limb'a maghiara in trebele oficiale.

Findu că amenduoze felurile de invinsuri, dupa sunetulu conclusului de accusa, cuprindu in sine mai multe invinsuri speciale in contra mea, — tote aceste -- invinsuri speciale, un'a căte un'a, pe rendu, le voi luá inainte cu scopu de aperare, si justificare.

I. De si lucrarea mea, dupa numerulu lucarilor lucrate (762) in restimpul de la

inceputul activitatii mele 8 Febr. pana la 20 Sept. 1872 adeca 7 $\frac{1}{2}$, lune — este de o multime insemnata (jelentékeny menyisége) totu'si nu am desvoltat atata activitate, nu am avut atata sporu cătu s'a potutu accepta de la o activitate si voia de lucrare bateru de mediulocu; pentru că in 20 Septembrie 1872 am avut 712 de restante, si intre lucrările mele numai 32 au fostu mai insemnate, cari pretendeau tempu mai multu.

La puctulu acestu a respundu urmatoriele:

Activitatea si lucrarea unui judecatoriu, cu privire la numerulu bucătilor lucrate, nu se judeca dupa restante ci insu-si dupa lucrările facute.

Daca odata inclitu tribunalu disciplinariu cunosc si declara lucrările mele cu privire la numerulu loru, 762 bucăti, de o multime insemnata; apoi restantele mele, fara privire la numerulu loru — fia cătu de multe, nu mi se mai potu imputa, si a me invinovat pentru ele.

Ce se atinge de numerulu micu, 32 allu lucrărilor mele mai insemnate am de a spune, cumca form'a sau modalitatea lucrării, usioru sau greu, sau de insmenetate, nu aterna de la voia si placerea judecatorului, ci de la natura causei, cu privire la lege.

Modalitatea lucrărei, grea sau usiora, e statutora prin lege.

Detorint'a unui judecatoriu intru atatul sta, ca lucrarea sa se corresponda legei.

Daca eu nu am avut lucru si cause cateterminate de la presedintele meu — cari dupa lege, sau dupa parerea tribunalului din Dev'a, nu au pretensiune dupa natura si starea loru, o lucrare o ispravire, mai insemnata, — apoi viu'a nu e a mea.

Resultatulu pucinu sau multu allu lucrării unui judecatoriu aterna si de la manipulatunea cu actele, si de la instruirea actelor, adunate la olalta, ci despartite, si intrasistrate prin alto acte eterogene, au trebuitu de an-tai adunate la unu locu; asiā dara inainte de ce am potutu eu lucra in meritulu causei, am avut de a me necaj cu adunarea si in struirea actelor.

Causele acesta mai tote au fostu vechie din anii trecuti, si in acele s'au pertractat mai de multe ori; prin urmare actele in cete o causa sau inmultitu, si in cele mai multe cause s'au facutu unu volumen mare de acte, adeca de scrisori, si asiā nefiindu actele adunate la olalta, ci despartite, si intrasistrate prin alto acte eterogene, au trebuitu de an-tai adunate la unu locu; asiā dara inainte de ce am potutu eu lucra in meritulu causei, am avut de a me necaj cu adunarea causei fia-carei-a.

De altumintrea in privint'a mea, pentru neinsemnatatea lucarilor mele, nu pot fi vorba de vr'o căteva investigatiuni criminale, tote causele ereditare le am capetatu de la presedintele meu de lucratu pane in 20 Septembrie, — si eu in causele acele nu am potutu lucra dupa voi'a si placerea mea, greu sau usioru ci a trebuitu se lucru dupa lege, si dupa starea causei fia-carei-a.

Pentru modalitatea lucarilor mele numai asiā asu poté fi inyinuitu, daca lucrările mele nu aru correspunde legei. — Apoi nu numai ale mele lucrări in causele creditarie, ci in causele aceste tote lucrările celor la lati judecători, de pre annulu intregu, au fostu de totu simple, transpunendu-se mai tote, cu numirea simpla a mortului, la judecatorie regesci cercuale. Ast'a se pota vedé din acte.

In conspectul tribunalului regescu din Dev'a de pre annulu 1872, despre lucrarea si sporiulu lucrarei, sunt insemnate pe numele judecatorului Wilhelm 105 de eredităti, ca deliberate si transpusse ereditorul; am inse observá, cumca summa citata de 105. nu cuprinde in sine adeverulu in intielessulu legei.

Decisiunile cuprinse in summa de 10

siunilor din anii trecuti, si totu-o data se impartiesca intre eredi si avere reala. In urmarea rogorii mentionate a officiului orfanului tribunalului regescu a dispusu, ca effectuatorii judiciarii se faca impartirea reala a averei intre eredi, si totu-o data se si transpuna partile ereditarie, la eredii respectivi, in fata locului.

Astfeliu de dispositiuni, sau referate si lucrari sunt acele cari se cuprindu in conspectul din an. tr. alu tribunalului, despre afacerile si lucrarile judeciale, scrisse pre numele judecatorului Wilhelm sub titlulu de ereditati transpus.

Lucrarile mai susu numite alle judecatorului Wilhelm nu au avut locu in rubric'a asi'd numita — „ereditati transpus”, pentru ca nece decisiunile nu au fostu, adeverate, adeca n'au fostu d'in anul 1872, ci din anii trecuti — apoi nici transpunerea faptica nu e adeverata, ca ce nu s'a facutu transpunere, faptica in anul trecutu, si nu prin judecatorului Wilhelm a fostu de facutu. Prin urmare, lucrarile aceste alle judecatorului Wilhelm nu se potu privi, ca lucrarile mai grele si mai pondereose facia cu ale mese, ci numai intre cele simple si usiure, cu atat mai vertosu, cu catu mai tote le-a facutu dupa unu formularu tiparit in atatea assemplarie.

2.) Cumca eu in 7½ lune, in decurgerea activitatii mele judecatoresci, adeca de la incepere 8 Febr. 1872, pana in 20 Septembre 1872, nice o causa nu am referatu in siedinta publica.

La punctul acestu-a de accusare respondu; cumca e adeverat.

Inse adeverulu acestu-a nu e de adjunsu spre inculparea mea, ci se recere mai antaut a se constata, si a se arata, cumca avutam eu cause assignate spre referare in siedintie publice? ca daca nu am avutu, apoi nu eu sum de vina, ca nu am referatu astfelui de cause in siedintie publice.

Spre justificarea mea aflu destulu a me provocata la impregurarea, cumca eu nu numai in 7½ lune alle anul trecutu, dar si pana asta-di 26 Aprilie 1873, nice o causa nu am assignata spre referare in siedintia publica.

3. Cumca eu in 7½ lune adeca de la 8 Febr. pana 20 Sept. 1872 numai 15 protocoole abia de cate ½ de cola am luat in cause creditarie.

La punctul acestu-a respondu:

Ce se atinge de numerul micu allu protocooleloru, nu sum eu caus'a si in sine luate, si consideratu, nece nu se potu privi de culpa sau gresiela. In cause ereditarie luarea de protocoole nu aterna de la judecatorului referentu, ci ea aterna de la conclusulu pentru statorarea dfilei de pertractare.

Dupa parerea tribunalului din Dev'a pertractarile ereditarie nu se tienu de competenti'a activitatii tribunalului, ci de a judecatorilor cercuale; tribunalul din Dev'a tote causele ereditarie de pertractatu, le-a transpusu simpliciter la judecatoriele cercuale unde jacu si acum.

Si daca eu totu-si vr'o cateva protocoole am facutu in causele ereditarie; caus'a a fostu cumca insu-si tribunalului regescu nu a sciutu cum se proceda in causele ereditarie pana candu nu a decisu curia in vre-o cateva cause, si pana candu nu a datu ministeriulu de ordinatii; si apoi s'a statoritu parerea tribunalului, ca tote causele ereditarie se se transpuna la judecatoriele cercuale spre pertractare.

Prin urmare, daca nu am avutu ordinatii, adeca concluse judeciale necen nu am avutu temei de a face protocoale de pertractare.

Ce se atinge de securimea protocooleloru luate de mine, de rebire de cate ½ cola, asi'd ceva nu se potu imputa unui judecatoriu ci numai unui scriitoriu, si unui diurnistu; pentru ca securimea seu lungimea unui protocolu de pertractare nu aterna de la voi'a si placearea judecatorului. Un judecatoriu nu are de a face unu protocol de pertractare dupa capulu seu, ci dupa declaratiunile si oblegatiunile, partilor interessate.

4.) Cumca eu provocarile presiedintelui meu nu le am observat, ba chiaru me am arestatu fundernicu, in catu am remonstrat in contra loru la judecatoriele disciplinari.

La ast'a respondu:

E adeveratu. Eu in contra admonitiunile la judecat'a cea din urma, candu si d-s a loru primite de la presiedintelui meu am avutu va ave si dec sama de faptele si implinirea de a face remonstratiune, adeca rea detorintieloru salte. Totu assemenea purcru, pre basa § lea 29 articolu legei cede si cu liste de lenevire; le assedia dupa o grinda plina de pravu, cugetandu in sine: ca dieu este peccatu d'a se mai strică papirul pentru assemenei lucruri. Si nu numai d. Paula Cototu de Eder'a si-implinesc chiamarea sa astfelui, d-sa mai are soci pre G. Merlasu in Gaur'a, Ioanu Iliesu in Ciocmani, era pre unu allu treilea in Vallenii-Siomutei.

Remonstratiunile sau recursurile mele facute in contra presiedintelui meu, cum inclita tabla regesca mai vertosu nu mi le pote imputa si inculpa de nou pentru ele, cu catu tocmai inclita tabla regesca, ca foru disciplinariu, prin decisiunea sa propria de data 11 Maiu 1872 nr presid. 323/872 pre basa remonstratiunilor si recursurilor mele a nullificata dispositiunile si admonitiunile presiedintelui meu fatia cu mine.

Prin urmare inclita tabla regesca ca foru disciplinariu recursurile mele facute in contra presiedintelui meu indirecte le-a recunoscute de temeineice.

Mai am de a observa, cumca eu am lucratu singuriu foru adjutoriu, candu cei-lalți cologi ai mei au lucratu cu adjutoriu, adeca sub numele loru au lucratu si altii, practicanți.

Dupa ce eu, accus'a facuta in contra mea, cu privire la pucinatates lucrarielor mai pondereose, si mai grele, neavandu eu de acelora aflu deplin combatuta si refransa; si findu ca, cu privire la multimea numerica a lucrarielor mele, adeca multimea insemita, insu si tribunalul disciplinariu in accus'a sa a recunoscute si declarat'o; (a számszert leírták jelentéken menyiségek) am őrülve tare si deplina, cumca accus'a faga in contra mea pentru neimplinirea detorintiei mele oficiale, nu are nece o baza.

(Va urma).

Copleanu, (distr. Cetatea-de-Petra) in Juniu 1873.

Oncrab. Dle Red.! Ve rog a-mi da incinta locu in colonie diariului ce redactati, spre a areta publicului ceterioru starea scolelor uostre de prin acelui tenuutu, unde am fostu ca docinte.

Din capulu locului am se premitu, ca pretutu starea acestoru scole e trista. De parte avemu pucini invetiatori, cari se aibă calificatiunea pedagogica; de alta parte infa invetiatoriul undu d'intre ei misi pedagogi, fia elu inestratutu cu tote calitatii recerute, — totu-si, daca prunci nu frecuentea scol'a, sau de o frequentedia, daca scol'a nu este organizata si provedita cu tote apparatele si recusitele necessari, invetiatoriul pre langa celu mai mare zelu si bunavointia in ambele casuri nu potu se arete resultate favorabile, multumitorie. In casulu primu n'are cu cine, era in allu duoilea casu i lipsescu mediulocalele necessarie pentru ajungerea scopului. Ca-ci se presupunem, ca prunci nu remanu nici o di de la scola, dar daca in acela nu e nimic' a fara de niscari lavitie, pre cari siedu, si nisce mese de categori'a celor mai ordenari, precum sunt in Ciocmani, Eder'a, Rona-Hess'i, Urisioru Copleanu, unde presiedintelui sen, scol. e armeanul Voith János, care nu baga in sara nici unu circulariu, — atunci dieu nu sciutu progressu potu areta invetiatoriul cu invetaciile sei; nu sciutu cum se voru lumina' acei prunci, cari n'au nici manuale corespondiente, nici nu vedu la scola mai insemetate lucruri de catu pre a-casa.

Daca poporul nostru n'a ajunsu a intellege insemetatea scolei spre a se interesa din propriulu indemnii de ea, atunci trebuie silitu a-si da prunci la scola si a-si imprimi detorintiele facia de ea. Pre omenii nostri nu-i iesim de scurtu, ca se-si des prunci la scola, nimese nu-i pedepsesce cu nici unu felu de multa. In prima linia s'ar recorde, ca preutii, in calitatea loru de directori scolari locali, se interesese mai multu de buna star'a scoleloru. In Eder'a d. e. preutulu abia de doue ori intr'unu anu si-adduce a-minte de scola. La incepulum annului scol. se prezinta cu cuvintele „apoi mane se incepe scol'a; cari aveti prunci dati-i la scola”; atat'a e totu ca-ci pana la inchirarea annului, scol'a nu mai are fericirea d'a-lu videt. Candu docentele [si-tramite conspectul parintiloru renitenti, directorele mai adauga din partea sa „ca cei ce nu-si voru da prunci la scola, se voru pedepsi aspru.” Da, de pre partea dlui preutu-director se voru pe-

urmatorii prea stimati D. D. Teod. Kovari 10 fl. v. a. Fr. Beliczay, I. Siorbanu, Geor. Borha, I. V. Vasu cete 5 fl. Fl. Marcusiu L. Vasu I. fl. D. Negreanu cete 4 fl. vid. Pap Ioanu, Mar. Petrusiu A. Dietrich, G. Marinescu cete 3 fl. A. Antalu, Am. Crestiu, I. Sabo, S. Butcu, Des. Ianiso, P. Iuhász, A. Palade, A. Gruia, St. Costa, I. Pap, G. Kerekes, Buder, A. Botocu, I. Éder, vid. Éder Mátyás, vid. Krákovszky, T. Ardelanu, G. Horvat, Mih. Popoviciu, St. Turcsányi, A. Végső, Iul. Santa, Fr. Gyurisko, Ign. Tisch, L. Tisch, Fr. Szalay, Straus cete 2 fl. St. Potoranu 1 fl. 50 kr. J. Péter 1 fl. 50 kr. M. Bandiciu, T. Rosiu, S. Tom'a, Ignatu, L. Iutiu Paulu Geranu, V. Lesianu, A. Draganu, Cl. Steinor, Dem. Fekete, Maiorcescu, I. Zaika, Andru, Bolcasin, Lazaru, D. Horvat, Gutman, J. Paeta, G. Pap. C. Bokányi, A. Vacarescu, D. I. Papu I. Budo, L. Rieget, G. Hadsi, M. Indre, I. Kernacs, S. Goldberger, Fl. Lazaru, Iul. Dudulescu, I. Dudu cete 1 fl. Popescu 2 doui dici. si 40 cr. I. Lazaru 40 kr. — Summa: 142 fl. 50 kr.

Din provincia a incursu de la D-lu L. Venetru 2 fl. I. Molcutiu 1 fl. Summa totala face: 145 fl. 50. — Speciale 50 fl. Venitul curat 95 fl. 50cr. Din venitulu maijului se voru distribui la 21 studinti mai lipsiti per 4, 3 si 2 fl. v. a dupe va incetata inpartirea paneli, jumetate; circa cea-lalta parte se va intrebuinta pentru procurarea cartilor pre seam'a bibl. soc.

Totaloror contributorilor li aduce multumita cea mai cordiala in numele societatii Stefanu Guleanu Demetru Kovari cond. societ.

Invitatiiune.

Comitetulu arrangiatoriu pentru primirea membrilor Asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu invita pre toti doritorii de a participa la adunarea generale a associatiunei, tienenda in 11. Augustu 1873. in Dev'a se binevoiesca a se insinua pana la finea lui Juliu a. c. la subscripsulu.

Cu privire la restringerea localitatilor insinuarea este neceasaria spre a se poti satisface cerintelor de incortelare.

Dev'a 6 Juniu, 1870.

Presiedintelui comitetului arrangiatori Antoniu Schiau.

Burs'a de Vien'a de la 27. Iuniu, 1873.	
5% metall.	70.25
Imprum. nat.	73.80
Sorti d'in 1860	102.50
Act. de banca	942.—
Act. inst. creu.	321.35

ALESSANDRU ROMANU

Propriet., edit. si respundet.

„Sifilitic'a si impotent'a, fia vechie seu de curund nascute, se voru tratata dupa metodulu homeopaticu Dr. I. Ernst, Pest'a, strad'a idoliloru (Ghergase) nr. 6., etajul II., usi'a nr. 15., la 2—5 ore dapa media-di.

Aceste morburi se trateaza a desse orice modulu celu mai usioru cu doze mari de iod si argintiu viu, si acest'a se face numai sa ajungere unui rezultat momentanu. Pacientii vindecati in modulu acestu-a voru cadu in curundu seu mai tardu in morburile cat mai infrecosite, incat inca in aduncatele betenietie voru ave, dorere, a suferi greu de condecintele acestei tratari usiore si superfciiile Scutu contr'a acestoru feliu de pericole ofereste cunoscute, nu numai ca vindeta dorere mai inechite, ci effectulu lui este si de binefectoriu, incat nu lassa nice cea minica temere de urmari relle. Diet'a ce se descrie este simpla si usioru de tienutu.

Contribuiri.

La maijul tenerimei studiose de Beissiu, tienutu in 9 Juniu a. c. st. n. au contribuitu